

ALIANCIA ZA SILNÉ REGIÓNŮ

www.futureregion.sk

Konferencia FUTUREGION 2022

**Stratégia rozvoja hospodársky zaostávajúcich regiónov
z pohľadu podnikateľského sektora**

Lučenec, 18.10.2022

Firmy, mestá, obce, ale aj verejné a mimovládne inštitúcie aktuálne stoja pred bezprecedentnými výzvami, ktoré prinášajú Slovensku vonkajšie udalosti, ako sú následky covidovej krízy, vojna na Ukrajine, migrácia, klimatická kríza a nevyspytateľná energetická kríza. K tomu musíme pripočítať vnútorné problémy, ktoré táto krajina dlhodobo tlačí pred sebou, ako sú extrémne regionálne rozdiely - "krajina dvoch svetov", chronicky zakonzervovaná dlhodobá nezamestnanosť, starnúce obyvateľstvo, nesystémové riešenie rómskej problematiky, podpriemerné výsledky školského systému, "choré" zdravotníctvo a v neposlednom rade exodus zdatných mladých ľudí zo Slovenska.

Ako sa s týmto všetkým môžeme vysporiadať ako krajina?

Riešením je pokračovanie v reforme prenosu právomocí a financií z centrálnej úrovne na prirodzené mestské regióny. To umožní flexibilne a efektívne reagovať na meniace sa podmienky na miestnej úrovni a to aj vzhľadom na regionálne špecifiká a odlišnosti.

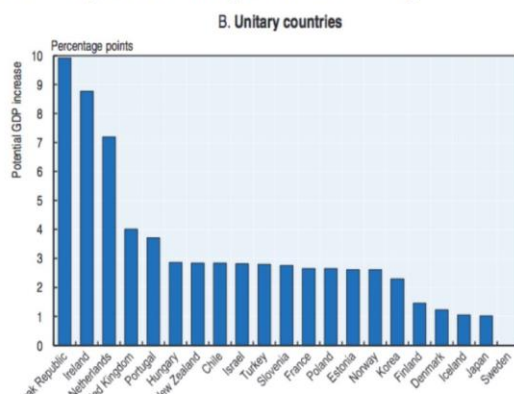
Tento trend nám potvrdzujú udalosti pri riešení covidovej pandémie alebo pri riešení utečencov z Ukrajiny, kde samospráva v regiónoch zohrala kľúčovú úlohu. Rovnako vidíme výborné hospodárske výsledky krajín, ako sú Dánsko, Fínsko, Poľsko, Švajčiarsko, ktoré idú touto cestou už dlhšie. Dnes už nie je čas riešiť výzvy 21. storočia nástrojmi storočia devätnásteho.

Úroveň prenosu kompetencií je v porovnaní s ostatnými vyspelými krajinami na Slovensku mimoriadne nízka, čo negatívne ovplyvňuje efektívnosť verejných zdrojov a ohrozuje princípy demokracie.

Podľa odhadov OECD by Slovensko mohlo prenosom kompetencií realizovať zásadné zisky v produktivite a raste životnej úrovne v priemere až o 10%.

POTENCIÁL RASTU HDP SKRZE PRESUN KOMPETENCIÍ NA NIŽŠIU ÚROVEŇ

Figure 3.6. Some countries could gain considerably from decentralising

TU JE SLOVENSKO

Zdroj: OECD

Čo môžeme urobiť ako jednotlivci, ako regionálni aktéri, obce, mestá, podnikatelia?

1. Musíme spájať sily a :

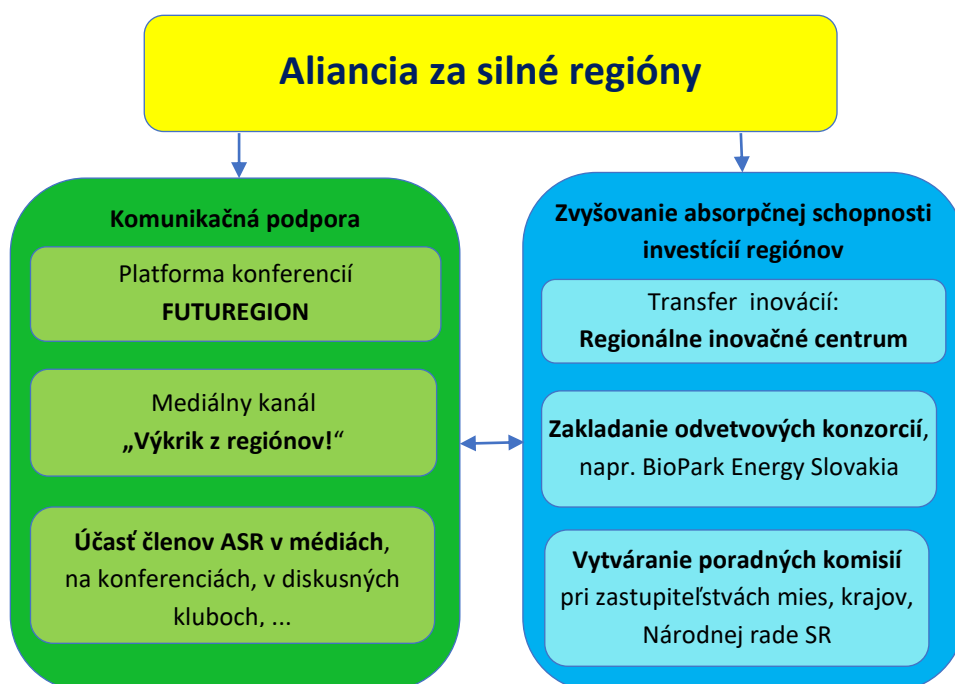
- **tvoriť** projekty pre motiváciu ľudí aby sa v nich opäť prebudila nádej, sebavedomie a kreativita pre rast regiónov
- **presadzovať** prenos právomocí a financií z centrálnej úrovne štátu na mestské regióny, aby riešenia boli financované a realizované tam kde problém existuje,
- **prinášať** konkrétne riešenia pre hospodársky rast zaostávajúcich regiónov,
- **upozorňovať** na dlhodobý a chronický úpadok regiónov na strednom a východnom Slovensku, čím dochádza k diskriminácii skupiny občanov, ktorí tam žijú,
- **vytvárať** poradné komisie pre zastupiteľstvá našich miest, samosprávne kraje, Národnú radu SR,...

2. Môžeme **zakladať** odvetvové konzorciá pre kumuláciu personálnych, inštitucionálnych, materiálnych zdrojov a pre efektívne čerpanie investícií z fondov EÚ, a to v rôznych oblastiach, napr. v cestovnom ruchu, agroturistike, poľnohospodárstve, energetike, rôznych priemyselných odvetviach,... Takto môžeme zvyšovať absorpčnú schopnosť investícií v regióne. To je trend, ktorý sa v Európe osvedčil a je podporovaný. Žiaľ, na Slovensku centrálny systém riadenia nevytvára motivácie pre takýto model spolupráce. Napriek tomu to treba robiť.

3. Pre tieto zámery vznikla **Aliancia za silné regióny** /www.futureregion.sk/. **Staňte sa** jej členom, zapojte sa aktívne do procesu, vytvárajme spoločné riešenia.

My sme už začali. Založili sme tradíciu konferencií **FUTUREREGION**, mediálny kanál **„Výkrik z regiónov!“**, **Inovačné centrum** v Lučenci, konzorcium **„Energy BioPark Slovakia“**.

**Pokračujme v tomto procese spoločne ďalej, aj vo Vašom meste, regióne.
Pridajte sa!**

Ľudia sa nás často pýtajú, čo je to fiškálna decentralizácia, čo to znamená prenos právomocí a financií z centrálnej vlády na mestské regióny.

Ako odpoveď sme si vypožičali slová československého génia a legendárneho podnikateľa **Tomáša Baťu**. Tento príhovor predniesol ako člen Moravsko-sliezskej snemovne na jej zasadaní 29.12.1928:

*„Trebá si uvedomiť, že najvznešenejšou úlohou vedúcich osobností regiónu a štátu je **prebudiť a uvoľniť životné sily obyvateľstva** a riadiť tieto sily tak, aby pomáhali sebe aj štátu na ceste k blahobytu. Jediným prostriedkom k tomuto cieľu je nechať žiť tieto samostatné zväzky z vlastných prostriedkov. Zo súťaženia a zo zdravého života, ktorý takto vyrastie, si silné a schopné zväzky vybudujú znamenitú existenciu. No aj najslabšie obce dosiahnu omnoho lepšiu existenciu, ako majú teraz, keď všetci, silní aj slabí, sú odkázaní na almužnu, a keď práve preto majú nedostatok všetci. Prídelové hospodárstvo je najhorší hospodársky systém, v ktorom štát najprv vezme obciam ich prostriedky prostredníctvom daní a starostovia týchto obcí potom behajú po úradoch a ponížene prosia o prídel na krytie svojich potrieb. Práve preto sa potom v samosprávnych rozpočtoch podvádza, umelo sa zväčšujú, aby sa zvýšil schodok a tým získali väčší prídel. Prídelové hospodárstvo je škodlivé aj pre štátnu pokladnicu, pretože oberá kraje a obce viesť svoje hospodárenie tak, aby sa výnosy daní zvyšovali a aby sa tak zvyšovala aj ich vlastná účasť. Tento systém ničí charaktery, pretože najlepším starostom alebo politikom nie je najlepší hospodár, ale ten, kto vie najúspešnejšie ohýbať chrbát. Takto silnú obec, región, silný štát nevybudujeme, pretože nebudujeme to najdôležitejšie, čo štát potrebuje – **silného a sebavedomého občana.**“*

Kontakt:

Aliancia za silné regióny, Vajanského 11/A, 984 01 Lučenec, info@futureregion.sk,

www.futureregion.sk

mediálny kanál: [“Výkrik z regiónov!”](#)

1. ročník konferencie [FUTUREREGION 2019](#)

2. ročník konferencie [FUTUREREGION 2020](#)

3. ročník konferencie [FUTUREREGION 2021](#)

4. ročník konferencie [FUTUREREGION 2022](#)